RAADSINFORMATIEBRIEF
13R.00261

gemeente
WOERDEN

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 9 juli 2013
Portefeuillehouder(s) : B. Duindam
Portefeuille(s) : Middelen
Contactpersoon : Fija Kers
Tel.nr. : 8429
E-mailadres : kers.f@woerden.nl

Gemeente Woerden

13R.00261

Onderwerp:

Ontwikkelingen Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) in relatie tot de vorming van een Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

Kennisnemen van:

De ontwikkelingen rond de ODRU in relatie tot de vorming van een RUD.

Inleiding:

In 2012 is hard gewerkt aan de fusie tussen de Milieudienst Noord-West Utrecht en de Milieudienst Zuid-Oost Utrecht tot een Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU). Deze inspanningen hebben geleid tot een fusie welke in 2012 juridisch is voltooid. Separaat aan dit traject loopt sinds 2009 het traject om met 26 gemeenten en de provincie te komen tot een Regionale Omgevingsdienst (RUD). Opdracht is dat de RUD functioneert per 1 januari 2014.

De afgelopen maanden zijn er ontwikkelingen rond de ODRU en RUD-vorming welke door het college via het DB-lidmaatschap van de portefeuillehouder nauwgezet worden gevolgd en waar mogelijk gestuurd. In een RIB d.d. 23 april 2013 (13R.00153; zie bijlage 1) is de raad geïnformeerd over onduidelijkheden rondom de financiële situatie van de ODRU 2012. Het Dagelijks Bestuur en directie van de ODRU hebben maatregelen genomen door met spoed een onderzoek uit te laten voeren door een accountant van Ernst&Young. Eveneens is een interim controller aangesteld om de administratie zo spoedig mogelijk op orde te maken en de jaarrekening 2012 op te stellen.

In de nu voorliggende raadsinformatiebrief wordt de gemeenteraad geïnformeerd over recente ontwikkelingen.

Kernboodschap:

In een raadsinformatiebrief d.d. 23 april 2013 (13R.00153; zie bijlage 1) is de raad geïnformeerd over financiële ontwikkelingen rond ODRU/RUD. In februari jl. bleek dat er onduidelijkheden waren rondom de financiële situatie van de ODRU in relatie tot het project voor de vorming van de RUD. Er is geconstateerd dat uitgaven zijn gedaan voor externe inhuur waarbij het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de ODRU niet zijn betrokken. De uitgaven en de voorgenomen wijze van dekking van die kosten zijn niet vooraf bestuurlijk geautoriseerd. In de betreffende RIB werd aangegeven dat dit hoogst waarschijnlijk gevolgen zou hebben voor de jaarrekening 2012 van de ODRU, in die zin dat daarin een aanzienlijk tekort kan optreden.
Direct na het bekend worden van deze situatie hebben het Dagelijks Bestuur en de directie maatregelen genomen en is met spoed een onderzoek gestart door een accountant van Ernst&Young. Eveneens is een interim controller aangesteld om zo spoedig mogelijk de financiën op orde te maken en de jaarrekening

2012 op te stellen. Op dit moment wordt nog gewerkt aan het rapport van Ernst&Young; zodra dit gereed is wordt het beschikbaar gesteld.

Tekort jaarrekening ODRU 2012
De eerste financiële analyses van Ernst&Young en de interim controller maken duidelijk dat het tekort van de jaarrekening ODRU 2012 ten hoogste € 780.909,- bedraagt en waarschijnlijk naar rato verdeeld gaat worden naar de 14 gemeenten. Het is duidelijk dat de reserves van ODRU geen ruimte bieden om deze tegenvaller op te vangen. Het Algemeen Bestuur besluit uiterlijk 10 juli a.s. over de jaarrekening en de noodzakelijke bijdrage van de leden en de wijze waarop daar door de leden uitvoering in gegeven wordt.

Negatieve prognose voor 2013
Ook is het bestuur eind april 2013 middels een mededeling van de directeur geïnformeerd over een negatieve prognose voor het exploitatiesaldo van de ODRU over 2013. Door een relatief hoog ziekteverzuim (2% punten hoger dan geraamd) en een achterblijvende acquisitie komt de exploitatie onder druk te staan. Daarnaast blijkt uit de fusie dat onverwacht toch investeringen op het gebied van huisvesting en ICT nodig zijn. Ook heeft de inzet van medewerkers van de ODRU voor de RUD-vorming een negatief effect op het te verwachten resultaat. Dit was aanleiding voor het bestuur om de gemaakte en nog te maken kosten voor de RUD-vorming welke niet ten laste van de RUD-Utrecht i.w. konden worden gebracht, nadrukkelijk in beeld te brengen (zie de toelichting in de volgende alinea). Op basis van de berekeningen wordt het verwachte tekort van de ODRU over 2013 geraamd op € 700.000,-. De directie heeft inmiddels maatregelen genomen om dit bedrag naar beneden te brengen door verhoging van de productiviteit en terugdringen van het ziekteverzuim. De negatieve prognose voor 2013 heeft tot gevolg dat er een begrotingswijziging wordt uitgewerkt. Deze wordt op 10 juli a.s. voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van de ODRU.

RUD-vorming "on hold"
Over het gehele jaar 2013 zijn de kosten RUD-vorming die ten laste van de ODRU komen geraamd op € 1.435.000,-. Een aanzienlijk onderdeel van dit bedrag, circa € 600.000,- betreft de inzet van medewerkers ODRU voor de RUD-vorming. Het gaat hierbij om uren die niet productief kunnen worden ingezet, vooralsnog niet door het RUD project vergoed gaan worden en dus bijdragen aan een nadelig saldo over 2013. Slechts een gering bedrag van € 165.000,- wordt vergoed via de projectbegroting RUD. Het gaat hier om een deel van de kosten van de kwartiermaker, controller en kosten huisstijl. Gelet op deze onzekerheid en onduidelijkheid heeft het bestuur op 30 mei jl. besloten om te kiezen voor de continuïteit van de ODRU en de vorming van de RUD-Utrecht "on-hold" te zetten. Doorgaan op de huidige basis zou betekenen dat de ODRU-gemeenten een te zwaar aandeel in de kosten van de RUD-vorming voor haar rekening moesten nemen. Ook is er sprake van frictiekosten van circa € 950.000,- die de ODRU als latende partij voor haar rekening zou moeten nemen (huur van de locatie Breukelen t/m maart 2015 en het afboeken van in het verleden gedane investeringen die niet mee kunnen naar de nieuwe organisatie).

Doorlichting project "Samen op weg naar één RUD"
De Stuurgroep van de RUD Utrecht heeft op 31 mei 2013 besloten om een doorlichting van het RUD project te laten uitvoeren (zie de brieven d.d. 31 mei en 17 juni 2013 welke als bijlage 2 en 3 zijn toegevoegd aan deze RIB). Er is een enorme waardering voor het werk dat door alle werkgroepen en hun voorzitters is verzet en het tempo waarmee producten zijn opgeleverd. De Stuurgroep heeft echter geconstateerd dat het tempo van de projectorganisatie aanmerkelijk hoger is dan het bestuurlijke besluitvormingstraject van 26 gemeenten en de provincie.

Om die reden heeft de stuurgroep besloten:
- een extern onderzoek uit te voeren naar de inrichting en aansturing van de projectorganisatie en de uitvoering van het projectplan, als ook naar de financiële onderbouwing van het project (de projectbegroting en meerjarenbegroting);
- in afwachting van de resultaten wordt de voortgang van het project tijdelijk opgeschort, behalve de activiteiten die nodig zijn voor het onderzoek;
- er komt een wijziging in de projectleiding. De stuurgroep heeft op dringend verzoek van het bestuur van de ODRU de kwartiermaker teruggetrokken uit het project. Er is geconstateerd dat haar een onmogelijke opdracht is gegeven: leiding geven aan een recent gefuseerde organisatie (ODRU) en tegelijkertijd het aansturen van een politiek-bestuurlijk gevoelig proces als de RUD i.w. Met nadruk is er waardering uitgesproken voor de manier waarop en de energie waarmee de kwartiermaker haar werk heeft gedaan en de resultaten die inmiddels zijn bereikt.

Op 20 juni 2013 heeft het Algemeen Bestuur van de RUD i.w. kennis genomen van de eerste analyse van bureau KokxDeVoogd met betrekking tot het project "Samen naar één RUD".

Dit bureau heeft in opdracht van de Stuurgroep RUD de afgelopen weken een doorlichting van het project uitgevoerd. De bevindingen en aanbevelingen van het bureau zullen betrekking hebben op de inrichting en aansturing van de projectorganisatie, de uitvoering van het projectplan en de financiële onderbouwing.
De rapportage aan bureau KokxDeVoogd wordt op 10 juli a.s. in het AB RUD i.w. besproken.

Tijdsdruk
Opdracht is dat de RUD functioneert per 1 januari 2014. Geconstateerd wordt dat deze datum vanwege een aantal redenen niet haalbaar is. Ten eerste speelt er het gelijktrekken van de ICT tussen de verschillende partijen: SBG heeft een ander ICT systeem dan de andere deelnemers van de RUD en het kost meer tijd om deze systemen te synchroniseren. Ten tweede heeft ook het bestuurlijke besluitvormingstraject tussen de 26 gemeenten en de provincie meer tijd nodig dan aanvankelijk was ingeschat. Verder is een belangrijk aandachtspunt dat er een wetswijziging voorligt, waarbij de basistaken van de provincie per 1 januari 2014 worden gedecentraliseerd naar de gemeenten. Van belang is dat deze taken rechtstreeks worden ondergebracht in de RUD, en niet bij de 26 gemeenten.

Vervolg:

Project "Samen op weg naar één RUD"
In het AB is afgesproken dat een Task-Force onder leiding van Richard Andringa, directeur van de provincie Utrecht, de komende twee weken in ieder geval twee punten uit de doorlichting uitwerkt. Voor het AB RUD i.w. van 10 juli a.s. doet de Task-Force een voorstel dat betrekking heeft op de projectfinanciën en de governance van het RUD-project. Het project blijft tijdelijk opgeschort totdat de volledige resultaten van het onderzoek en het voorstel van de Task-Force in het AB zijn besproken. Het AB RUD i.w. hoopt na 10 juli a.s. de medewerkers van de deelnemende partijen meer duidelijkheid te kunnen geven.

Tekort jaarrekening 2012 ODRU en negatieve prognose 2013 ODRU
Er wordt ten behoeve van het Algemeen Bestuur van de ODRU van 10 juli a.s. een voorstel en begrotingwijziging uitgewerkt om het tekort van de jaarrekening 2012 en de negatieve prognose over 2013 weg te nemen. Over 2014 is op dit moment nog geen duidelijkheid omdat dit in grote mate afhankelijk is van afspraken die met de 26 gemeenten gemaakt worden.

Inzet van uw bestuurder
Het ODRU-RUD traject kost de portefeuillehouder op dit moment 8 uur per week. Hierbij gaat het om het lidmaatschap van het Dagelijks en Algemeen Bestuur ODRU, deelname aan de stuurgroep RUD en regionale overleggen om de RUD-vorming voor elkaar te krijgen.
De inzet van uw bestuurder is gericht op de volgende zaken:

1. de aan de RUD gerelateerde kosten bij de RUD in rekening te brengen;
2. aan de exploitatietekorten 2012 en 2013 waar het AB een besluit over neemt, zal door de gemeente Woerden na rato worden bijgedragen;
3. uitgangspunt is dat het uurtarief wat ODRU bij Woerden in rekening brengt slechts wordt aangepast aan de inflatie. Verhogingen boven de inflatie worden met de gemeenteraad afgestemd;
4. het in de Jaarrekening 2012 gemeente Woerden geoormerkte bedrag van € 62.450,- voor de RUD is het maximale bedrag dat wordt uitgegeven aan de RUD-vorming.
   Als dit bedrag hoger uitvalt wordt dit voorgelegd aan de gemeenteraad.

Bijlagen:

1. RIB Financiële ontwikkelingen ODRU/RUD d.d. 23.04.2013 (13R.00153)
2. Brief d.d. 31 mei 2013 van gedeputeerde De Vries aan het AB RUD Utrecht i.w. (13i.02753)
3. Brief d.d. 17 juni 2013 van de heer Naafs (voorzitter DB en AB ODRU) en gedeputeerde De Vries aan het AB RUD Utrecht i.w. (13i.02754)

De secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

RAADSINFORMATIEBRIEF
13R.00153

gemeente
WOERDEN

Gemeente Woerden

13R.00153

Van : Wethouder Duindam

Datum : 23 april 2013

Portefeuillehouder(s) : wethouder Duindam

Portefeuille(s) : Middelen

Contactpersoon : F. Kers

Tel.nr. : 8429

E-mailadres : kers.f@woerden.nl

Onderwerp:

Financiële ontwikkelingen ODRU/RUD

Kennisnemen van:

De stand van zaken rond financiële ontwikkelingen van de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) in relatie tot het project voor de vorming van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

Inleiding:

Door deze raadsinformatiebrief wordt de raad geïnformeerd over onduidelijkheden rondom de financiële situatie van de ODRU in relatie tot het project voor de vorming van de RUD en de maatregelen die vervolgens getroffen zijn.

Kernboodschap:

In februari jl. bleek dat er onduidelijkheden waren rondom de financiële situatie van de ODRU in relatie tot het project voor de vorming van de RUD. Er is geconstateerd dat er uitgaven zijn gedaan voor externe inhuur waarbij het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst niet zijn betrokken. De uitgaven en de voorgenomen wijze van dekking van die kosten zijn niet vooraf bestuurlijk geautoriseerd.

Dit heeft hoogst waarschijnlijk gevolgen voor de jaarrekening 2012 van de ODRU, in die zin dat daarin een aanzienlijk tekort kan optreden.

Direct na het bekend worden van deze situatie hebben het Dagelijks Bestuur en de directie maatregelen genomen. Een accountant van Ernst&Young is met spoed een onderzoek gestart. Het onderzoek moet zichtbaar maken wat er is gebeurd, hoe de situatie kon ontstaan en hoe een dergelijke situatie in de toekomst wordt voorkomen.

De uitkomsten van het onderzoek worden via de bestuurlijke lijn teruggekoppeld.
Bij het onderzoek zijn naast de leden van het Dagelijks Bestuur ook twee leden van het Algemeen Bestuur ingeschakeld. De planning is nog niet bekend, maar het onderzoek heeft de hoogste prioriteit. Eveneens is er een interim controller aangesteld om zo spoedig mogelijk de financiën op orde te maken en de jaarrekening 2012 op te stellen.

Vervolg:

Zodra de onderzoeksresultaten voorhanden zijn, wordt u op de hoogte gebracht.

Bijlagen:

n.v.t.

De secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

wethouder

drs. J.I.M. Duindam

Aan de leden van het Algemeen bestuur van de RUD Utrecht in wording,

Utrecht, 31 mei 2013

Geachte collega,

Met deze brief informeer ik u over de resultaten van de stuurgroep van de RUD Utrecht in wording van vrijdag 31 mei.

De stuurgroep van de RUD Utrecht heeft besloten om de komende weken een doorlichting van het project te laten uitvoeren. Er is enorme waardering voor het werk dat door alle werkgroepen en hun voorzitters tot op dit moment is verzet en het tempo waarmee producten zijn opgeleverd. De stuurgroep constateert echter dat het tempo van de projectorganisatie niet synchroon loopt met het bestuurlijke (besluitvormings)traject. Om die reden heeft de stuurgroep het volgende besloten:

1. Er wordt een extern onderzoek gedaan naar inrichting en aansturing van de projectorganisatie en de uitvoering van het projectplan, als ook naar de financiële onderbouwing van het project (de projectbegroting en meerjarenbegroting).
2. In afwachting van de resultaten wordt de voortgang van het project tijdelijk opgeschort behalve de activiteiten die nodig zijn voor het onderzoek.
3. Er komt een wijziging in de projectleiding, zoals hierna beschreven.

De stuurgroep heeft, op dringend verzoek van het bestuur van de ODRU, de kwartiermaker teruggetrokken uit het project. Er is geconstateerd dat haar een onmogelijke opdracht is gegeven: leiding geven aan een recent gefuseerde organisatie (de ODRU) en tegelijkertijd het aansturen van een politiek-bestuurlijk gevoelig proces als de RUD i.w. is. Met nadruk is waardering uitgesproken voor de manier waarop, de energie waarmee de kwartiermaker haar werk heeft gedaan en de resultaten die inmiddels zijn bereikt,.

Hoe verder

De resultaten van het externe onderzoek worden op 20 juni gepresenteerd aan de leden van het Algemeen Bestuur RUD i.w. Dan wordt ook duidelijk op welke manier het project wordt voortgezet. Tot die tijd neemt Esther Boiten, de huidige projectmanager, de taken van Nienke Sikkema waar. De werkgroep financiën blijft de komende weken operationeel en levert de financiële bouwstenen voor het onderzoek.

Het uit te voeren onderzoek en daarmee het opschorten van het proces heeft uiteraard ook gevolgen voor de planning van onze bijeenkomsten. Over mogelijke nieuwe data wordt u in de loop van de komende week geïnformeerd.

Het eindbeeld
Alle partijen vertegenwoordigd in de stuurgroep delen nog steeds hetzelfde eindbeeld: een gezamenlijke RUD voor alle gemeenten en de provincie in Utrecht. Het tempo en de gekozen koers bepalen de startdatum.

De stuurgroep heeft onverminderd vertrouwen in de mensen en de organisatie. Zij hoopt bij de voortzetting opnieuw te kunnen rekenen op de energie en het getoonde enthousiasme. Zodat er uiteindelijk die organisatie staat die we nog steeds voor ogen hebben: een robuuste en kwalitatief sterke RUD Utrecht.

Namens de leden van de stuurgroep RUD Utrecht i.w.,

Dhr. drs. R.E. de Vries
Gedeputeerde Provincie Utrecht

Aan de leden van het Algemeen bestuur van de RUD Utrecht in wording

Utrecht/Doorn, 17 juni 2013

Geachte collega,

Op 31 mei bent u door de heer de Vries, gedeputeerde, geïnformeerd over de uitkomsten van de vergadering van de stuurgroep RUD i.w. van die dag, waarin besloten is om een doorlichting van het project te laten uitvoeren. Het besluit van de ODRU om haar inzet in de projectorganisatie RUD i.w. tot nader orde op te schorten gaf hieraan extra urgentie.

Het ingeschakelde bureau, KokxDeVoogd, is nu een week bezig en heeft op 14 juni de eerste bevindingen aan de stuurgroep gepresenteerd. Het bureau constateert ten aanzien van het proces (onder andere) onvoldoende gemeenschappelijkheid in de aanpak, een te lichte governance van het project, met name vanwege de complexiteit van de veranderopgaaf, en het ontbreken van een kaderstellende besluiten. De brug tussen het Koersdocument van september 2012 en het projectplan ontbreekt volgens KokxDeVoogd. Voor wat betreft de financiële vraagstukken, huisvesting en ICT is het probleemveld in kaart gebracht en geschetst waar aangrijpingspunten voor oplossingen zouden kunnen liggen. Vanuit de stuurgroep is op deze eerste bevindingen gereflecteerd. Deze bevindingen worden de komende week door KokxDeVoogd aangevuld en verdiept. Ook worden aanbevelingen geformuleerd.

Het externe bureau heeft ons op 14 juni ook een aanpak geschetst die het mogelijk zou moeten maken de komende weken met alle partijen een doorstart van het project te realiseren en zo de totstandkoming van een gezamenlijke RUD binnen handbereik te houden. Deze aanpak spreekt ons aan en daarom is door ons gevraagd deze verder uit te werken. Kort samengevat behelst deze aanpak dat nog voor de zomer die kernbeslissingen worden genomen die nodig zijn om als projectorganisatie in juli en augustus 2013 inhoudelijke voorstellen te kunnen uitwerken rondom de slepende financiële kwesties, huisvesting en ICT. Over deze voorstellen beslist het Algemeen Bestuur RUD in wording dan begin september 2013.

Cruciaal in deze aanpak zijn de vergaderingen van het Algemeen Bestuur RUD in wording van 20 juni en 10 juli a.s. Tijdens het Algemeen Bestuur RUD in wording op 20 juni a.s. wordt geen inhoudelijke agenda behandeld, maar presenteert het extern bureau zijn bevindingen en aanbevelingen en licht hij de te volgen aanpak toe. Als daaraan door u steun gegeven wordt, bereidt de stuurgroep op basis daarvan de kernbeslissingen voor die op 10 juli a.s. ter besluitvorming aan u voorgelegd worden.

Het leek ons goed u alvast te informeren over de tussenstand in de doorlichting en een voortuitblik te geven van de aanpak die de stuurgroep voor ogen staat voor de komende twee vergaderingen.

Namens de leden van de stuurgroep RUD Utrecht i.w.,

G.F. Naafs
Voorzitter Dagelijks en Algemeen Bestuur
ODRU

Drs. R.E. de Vries
Gedeputeerde provincie Utrecht